

LAGUTSKOTTETS betänkande N:o 3/1933 i anledning av landskapsnämndens framställning till Ålands landsting med förslag till ändring av särskilda paragrafer i landskapslagen om jakt i landskapet Åland, utfärdad den 8 juni 1925, samt i landskapslagen om antagande av ändring av §§ 18 och 19 i förstnämnda landskapslag, utfärdad den 8 april 1929.

N:o 3/1933.

I anledning av förenämnda framställning, varöver lagutskottets utlåtande av landstinget inbegärts, får utskottet vördsammast framhålla följande:

På få områden av landstingets lagstiftningsgebit borde så många stridiga viljor och intressen förefinnas som just på ifrågavarande område. Särskilt gäller detta beträffande sjöfågeljakten. I avsikt att åtminstone i någon mån åstadkomma en sammanjämkning av de olika synpunkterna har utskottet, innan det lagt slutlig hand vid ärendet, vid olika sammankomster med jaktintresserade personer i landskapet sökt utröna uppfattningen i skilda läger, varjämte Ålands Fågelskyddsförening r.f. i enlighet med den önskan, som uttalades vid remissdebatten, beretts tillfälle att uttala sig om lagförslaget. Dessutom har utskottet varit i tillfälle att vid ärendets behandling anlita landskapsforstmästarens sakkunskap på området.

Ehuru resultatet av utskottets arbete i vissa avseenden sålunda är en kompromiss, anser utskottet likväl, att det förslag, som nedan framlägges, skall kunna omfattas, om icke av alla, så åtminstone av landstingets majoritet.

Emot de skilda paragraferna i förslaget har utskottet funnit skäl till följande anmärkningar.

§ 13. Mom. 1 har med hänsyn till sitt innehåll överförts till § 31. Uti momentet har utskottet föreslagit en saklig ändring, till vilken utskottet skall återkomma under nämnda paragraf.

§ 15. På förslag av Ålands Fågelskyddsförening r.f. har i mom. 2 upptagits också björktrast.

§ 16. Landskapets lagstiftning om jakt efter älg synes numera kunna sträva mot en kännbar minskning av älgstammen, dock utan att äventyra dess bestånd. I sådant avseende har utskottet ansett sig kunna förorda

en i någon mån vidsträcktare jakträtt än landskapsnämndens förslag medger. Minimiarealen har sålunda av utskottet föreslagits till 300 hektar, varjämte utskottet velat bereda möjlighet för jordägare, som önskar bedriva Hlgjakt endast å egen mark, att fälla älg å densamma, även om markens areal understiger 300 hektar. I sistnämnda avseende har utskottet likställit sådan jordägare med innehavare av jakträtt å holme.

§ 17. Utskottet, som ansett att en avgift i nämnt avseende bör uppbäras, har emellertid föreslagit dess sänkande till etthundra mark.

§ 19. Under remissdebatten har uttalats önskemålet, att landskapet med hänsyn till jakten å ejderhané och svärta skall uppdelas i zoner. Beträffande ejderhanen kan detta önskemål måhända vara berättigat, enär fågeln uppträder och häckar på olika tider i olika delar av landskapet. För svärtans vidkommande är en dylik uppdelning emellertid omotiverad, då fågeln merändels samtidigt inträffar i landskapets olika delar. Emellertid vållar zonindelningen enligt utskottets uppfattning icke så ringa svårigheter, enär skilda delar av en och samma kommun på grund av det geografiska läget vid en uppdelning måste hänföras till olika distrikt. Utskottet har därför avstått från tanken på en zonindelning, dock sålunda, att Kökar hänförts till en särskild kategori, och i stället sökt finna en av alla synpunkter lämplig jakttid.

Bland de i förslaget under 3) nämnda fåglarna har utskottet infört berganden eller vitboken, vilken fågel enligt uppgift numera i större utsträckning begynt förekomma i vår skärgård.

Harjakt kan enligt utskottets uppfattning numera utan fara för stammens bestånd tillåtas från den 15 oktober till och med den sista februari. Under sådana omständigheter synes också jakten efter räv böra tillåtas redan från förstnämnda dag.

Med hänsyn till ändringsförslaget under punkt 1), har sista momentet undergått förändring.

§ 24. Förändringen är betingad av den ändrade tiden för jakt å hare och räv.

§ 28. Ändringen innebär endast ett förtydligande av bestämmelsen om jakt å sjöfågel från maskindriven farkost.

§ 31. Hela paragrafen har av utskottet omredigerats efter mönster av § 33 i republikens nyligen antagna jaktlag. Mom. 1 i § 13 har här

intagits som mom. 2.

Stadgandet i landskapsnämndens förelag, att skjutvapen icke får medföras vid fasttagande av hund, som under lovlig jakt inkommit på annans mark, har utbytts mot bestämmelsen att vapnet skall vara oladdat. Däremot har utskottet beträffande oskadliggörande av kringstrykande hund ansett sig böra gå längre än landskapsnämnden samt föreslagit, att sådan hund får av jakträttsinnehavaren dödas.

Påpekande tillika, att utskottet företagit vissa ändringar i stilistiskt avseende, får utskottet värdsammast föreslå,

att landstinget ville godkänna nedanstående

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av särskilda paragrafer i landskapslagen om jakt i landskapet Åland, utfärdad den 8 juni 1925, samt i landskapslagen om antagande av ändring av §§ 18 och 19 i förstnämnda landskapslag, utfärdad den 8 april 1929.

§ 13.

Påskjutet vilt, som fallit å annans mark, må av skytten därstädes upptagas.

Är det påskjutna villebrådet älg, må den jagande endast i närvaro av två ojäviga vittnen bortföra djuret, och vare han dessutom pliktig att sist å andra dagen, sedan djuret fälldes, om förhållandet underrätta jakträttsinnehavaren eller den, som marken innehar. Försummar den jagande något därav, vare ansedd såsom den, vilken olovligen jagar å annans jaktområde.

§ 15.

Inkommer djur, som skadligt är, i gård eller trädgård, have den, som där bor eller trädgården innehar, så ock deras folk rätt att djuret infånga eller döda samt behålla, ändock att jakträtten tillkommer annan.

Till skadliga djur räknas enligt detta lagrum räv, hare, hermelin och vessla ävensom björktrast, kråka, duvhök, sparvhök och uv.

§ 16.

Jakt efter älg vare inom landskapet tillåten endast å snöbetäckt mark med av landskapsnämnden för visst område och år meddelst tillstånd under tiden 1-16 december. Om marken vid ingången av sagda tid

icke kan anses i nödig grad snöbetäckt, kungörs landskapsnämnden därom minst 8 dagar innan jakttidens ingång och utsätte senare ny tid för jaktens bedrivande.

Ansökan om rätt till älgjakt skall till landskapsnämnden inlämnas senast den 1 november och angiva antalet älgar, som sökanden önskar fälla. Ansökan bör åtföljas av utredning om att sökanden innehar jakt-rätten å ett sammanhängande område av minst trehundra hektar. Är jakt-område holme av mindre vidd än ovan sagts eller avser sökanden att be-driva jakten uteslutande å honom tillhörig mark av mindre vidd, pröva landskapsnämnden om jakträtt kan medgivas.

Uti tillståndsresolutionen skall angivas det högsta antal älgar, som får fällas och skilt för älgdjur och älgko.

Älgkalv under 1 år må icke fällas.

Vid jakt efter älg må endast användas rufflat kulgevär av minst 8 mm. kaliber, varvid dock helmantlad kula icke må nyttjas.

§ 17.

Av tillstånd till älgjakt må ej göras bruk, innan landskapsnämndens tillståndsresolution företetts länsmannen i distriktet. Den, som så-dant tillstånd erhållit, bör senast femton dagar efter jakttidens ut-gång till länsmannen överlämna av kända och trovärdiga vittnen styrkt uppgift över antalet fällda älgdjur och älgkor samt tillika erlägga etthundra mark för varje fälld älg för att till landskapsnämnden över-sändas.

§ 19.

Jakt å annat nyttigt villebråd vare tillåten under följande tider:

- 1) Ejderhane från och med den 1 till och med den 20 april i Kökar och från och med den 8 till och med den 31 maj i övriga delar av land-skabet;
- 2) Hane av storskrake och knipa från och med den 1 till och med den 20 april;
- 3) Svärthane och pracka eller småskrake samt hane av brunand och vigg från och med den 1 till och med den 20 maj;
- 4) Gräsand, bläsand, stjärtand, kricka, årtä, skedand, vildgås och beckasin från och med den 1 augusti till och med den 30 november;
- 5) Hona och årsungar av storskrake och småskrake eller pracka från

och med den 1 augusti till och med den 30 november;

6) Morkulla från och med den 10 till och med den 20 maj samt från och med den 1 augusti till och med den 30 november;

7) Orrtupp från och med den 20 augusti till och med den 31 januari;

8) Orrhöna från och med den 20 augusti till och med den 30 september;

9) Hare från och med den 15 oktober till och med den sista februari; dock vare frukt- och grönskasodlare berättigade att jämväl under övriga tider avliva hare inom odlingsområde. Enahanda rätt kan av landskapsnämnden beviljas ägare av skogskulturer å annars kala eller lövskogsklädda skogsmarker, där av haren förorsakade skador kunna påvisas. Sålunda erhållen fångat må dock ej tillsalubjudas;

10) Räv från och med den 15 oktober till och med den sista februari.

Dock kan landskapsnämnden för högst tre år i sänder, efter naturskyddsinspektörens hörande, ifråga om de under mom. 1-3 upptagna fåglar bevilja enskild jakträttsinnehavare eller en sådan lagligen inregistrerad jaktvårdsförening, varom i § 10 nämnes, rätt att utan hinder av i sagda moment påbjuden inskränkning i jakttiden utnyttja däri upptaget villebråd, men må detta ej tillsalubjudas.

Likaså äge landskapsnämnden rätt att för en tid av ett år i sänder, antingen för landskapet i dess helhet eller i viss eller vissa delar därav fridlysa sådant vilt, vars bestånd kan anses vara hotat.

Det vare förbjudet att under skyttevärd i båt medföra vettar, som användas vid skytte av sådana fågelarter, vilka då äro fridlysta.

Från och med den 1 juni till och med den 31 juli är inom landskapet all jakt å nyttigt villebråd förbjuden.

§ 20.

Ägg av i §§ 18 och 19 fridlysta fåglar må icke tagas ur bo eller förstöras. Dock må landskapsnämnden, efter naturskyddsinspektörens hörande, meddela tillstånd att taga ägg av fridlysta vattenfåglar å platser, där rationell vård av sådan fågel för äggens skull bedrives, ävensom för utplantering av visst djurslag å annan plats medgiva jakträttsinnehavare rätt att infånga eljest fridlyst villebråd.

§ 24.

Under tiden från och med den 1 mars till och med den 14 oktober må

hund begagnas endast under lovlig tid vid jakt och skytte av fågel.

§ 27.

Med skjutgevär eller fångstredskap må icke någon utan tillstånd av jakträttsinnehavaren färdas över annans jaktområde annorstädes än å till allmänt begagnande upplåten väg, med mindre ur omständigheterna framgår, att det sker i lovliga ärenden och hund, som sådan medföres, hålles kopplad.

§ 28.

Hädanefter vare förbjudet

att för fångst använda förgiftat lockbete;

att för fångande av nyttigt vilt använda giller, av vad slag det vara må;

att för jaktbruk, annat än för säljakt i öppna havet eller vid jakt uti havsbandet, använda gevär av militärmodell med kaliber understigande 8,5 millimeter;

att från maskindriven farkost bedriva jakt efter sjöfågel; samt

att vid jakt efter sjöfågel använda automatiskt hagelgevär.

Utan hinder av vad ovan säges vare tillåtet att använda fosformos för dödande av kråkor, samt sax för fångst av bisamråtta. Sådan sax skall dagligen efterses.

§ 31.

Anträffas hund lös i skog eller på fält inom främmande jaktområde, må jordägaren, legotagaren eller jakträttsinnehavaren på tjänligt sätt avlägsna hunden, dock utan att tillfoga densamma skada.

Har vid lovlig jakt med hund drevet delvis kommit in på annans mark, må drevet icke avbrytas, och vare jägaren berättigad att med oladdat vapen beträda densamma för fasttagande av hunden.

Vill jordägaren, legotagaren eller jakträttsinnehavaren annat än i 2 mom. nämnt fall omhändertaga sådan hund, som i 1 mom. säges, vare det tillåtet. Underrätte dock därom så snart ske kan hundens ägare, om denne är känd och vistas på orten, samt i annat fall vederbörande polismyndighet. Önskar ägaren återfå hunden, löse den inom sex dagar från det meddelande om dess omhändertagande gjorts honom eller inom fjorton dagar efter det meddelande gjorts till polismyndigheterna, sagda dag oräknad, med etthundra mark, med tillägg av underhållskostnadsersättning fem mark för dagen, eller have förverkat hunden till tillvara-

tagaren. Så länge hunden är i dennes värjo, have dock förra ägaren rätt att densamma återfå mot erläggande av ovan angiven lösen och ersättning.

Har hund under tiden från och med den 1 mars till och med den 14 oktober anträffats lös såsom i 1 mom. sagts, vare jordägaren, legotagaren eller jakträttsinnehavaren berättigad att döda den, därest han icke vill taga den till vara.

Den, vars hund under tiden från och med den 1 mars till och med den 14 oktober kringstryker å mark där villebråd kunde uppehålla sig, eller under tiden från den 1 mars till och med den 31 juli längs stränder där villebråd har tillhåll, straffes med högst 20 dagsböter, därest han icke kan visa, att han ej varit försumlig med avseende å vården av sin hund.

Den, som medtager hund å holmar och skär under sjöfågelns häckningstid eller under tiden från och med den 15 april till och med den 30 juni, vare förfallen till straff, icke överstigande femtio dagsböter, såframt hunden icke medtagits för bärgning av fågel vid lovligt skytte.

Mariehamn den 23februari 1933.

På lagutskottets vägnar:

Torsten Rothberg

Axel Skjöldeberg

Närvarande: Torsten Rothberg, A.Th. Mattsson, Johannes Eriksson,
Jonatan Sjöblom och Jac. Lundqvist.